

# Rome brengt het visioen tot stand - Nummer tien

*De Laatste Controverse: Het Boek Joël, de Val van New York, en het Symbool van Rome in de Adventgeschiedenis*

Jeff Pippenger  
2024-08-26

De laatste controverse die ik, samen met de andere historische argumenten over het symbool van Rome binnen de adventgeschiedenis, onder de aandacht wil brengen, betreft het boek Joël. Die controverse vond plaats na 11 september 2001, en zonder de omstandigheden van die periode in aanmerking te nemen, zouden enkele subtiele punten heel gemakkelijk over het hoofd kunnen worden gezien. Om die omstandigheden in hun context te plaatsen, is het nodig de Milleritische geschiedenis in beschouwing te nemen. Op 11 augustus 1840 werd de tijdsprofetie van Openbaring hoofdstuk negen, vers vijftien vervuld.

En de vier engelen werden losgelaten, die gereedgemaakt waren voor een uur en een dag en een maand en een jaar, om het derde deel van de mensen te doden. Openbaring 9:15.

Het vers duidt het „uur, en een dag, en een maand, en een jaar” aan als gelijkstaand aan driehonderdeenennegentig jaar en vijftien dagen. De vier engelen werden voorgesteld toen de islam tot macht oprees en oorlog tegen Rome bracht, beginnend op 27 juli 1449. Het beginpunt werd vastgesteld door gebruik te maken van het eindpunt van een andere tijdsprofetie van honderdvijftig jaar. De eerste tijdsprofetie van honderdvijftig jaar werd uiteengezet in de geschiedenis van het eerste wee, dat tevens de vijfde bazuin van Openbaring hoofdstuk negen is. Toen de profetie van honderdvijftig jaar op 27 juli 1449 eindigde, begon de tijdsprofetie die wij nu overwegen, en driehonderdeenennegentig jaar en vijftien dagen later eindigde de profetie op 11 augustus 1840.

William Miller had de machten van Openbaring negen opgevat als een voorstelling van de islam, en vóór de datum van 11 augustus 1840 stelde een Milleriet, Josiah Litch genaamd, een voorspelling op grond van de profetie voor, waarin werd vastgesteld dat in 1840 de Ottomaanse opperheerschappij zou ophouden. Tien dagen vóór 11 augustus 1840 verfijnde en actualiseerde Litch zijn voorspelling, zodat hij niet slechts het jaar aanwees waarin de profetie vervuld zou worden, maar juist het jaar, de dag en de maand. Zuster White merkt op welk effect Litch's voorspelling op de religieuze wereld van de Millerieten had toen de gebeurtenis in vervulling ging.

“In het jaar 1840 wekte een andere opmerkelijke vervulling van profetie wijdverbreide belangstelling. Twee jaar tevoren had Josiah Litch, een van de vooraanstaande predikanten die de tweede advent predikten, een uitleg van Openbaring 9 gepubliceerd, waarin hij de val van het Ottomaanse Rijk voorspelde. Volgens zijn berekeningen zou deze macht ten val worden gebracht ... op 11 augustus 1840, wanneer verwacht mag worden dat de Ottomaanse macht in Constantinopel gebroken zal worden. En ik geloof dat dit inderdaad het geval zal blijken te

zijn.”

„Precies op de aangegeven tijd aanvaardde Turkije, door middel van haar gezanten, de bescherming van de geallieerde mogendheden van Europa, en stelde zich aldus onder de heerschappij van christelijke naties. De gebeurtenis vervulde de voorzegging exact. Toen dit bekend werd, werden menigten overtuigd van de juistheid van de beginselen van de profetische uitleg die door Miller en zijn medewerkers waren aanvaard, en aan de adventsbeweging werd een wonderbare stuwkracht gegeven. Geleerde en vooraanstaande mannen verenigden zich met Miller, zowel in het prediken als in het publiceren van zijn opvattingen, en van 1840 tot 1844 breidde het werk zich snel uit.” *The Great Controversy*, 334, 335.

Haar instemming met deze gebeurtenis is door de jaren heen herhaaldelijk op uiteenlopende wijzen aangevallen door Laodiceaanse Zevende-dags Adventisten. Evenals bij de zeven tijden en „het dagelijks” betekent het aanvallen van deze waarheid dat men de fundamentele verwerpt zoals die op de twee heilige tafelen worden voorgesteld, en eveneens het gezag van de Geest der Profetie. De reden waarom Satan eraan gewerkt heeft het vertrouwen in deze geschiedenis te vernietigen, is veelzijdig.

Litch's voorspelling maakte gebruik van „de beginselen van profetische uitlegging die door Miller waren aangenomen.” Aan Miller werd inzicht gegeven in het element van de profetische tijd, en ieder die betwijfelt dat Millers boodschap op profetische tijd was gebaseerd, hoeft slechts de pionierskaarten van 1843 en 1850 te bekijken om te bevestigen dat dit inderdaad zo was. Vóór 11 augustus 1840 voerden degenen die zich verzetten tegen Millers voorspelling van de wederkomst van Christus aan dat profetische tijd niet kon worden gebruikt om te begrijpen wanneer Christus zou terugkeren. Zij beriepen zich dikwijls op de uitspraak van de Bijbel dat men de dag noch het uur kent, om zijn boodschap en werk te weerstaan.

Maar van die dag en dat uur weet niemand, ook de engelen des hemels niet, maar alleen mijn Vader. En gelijk de dagen van Noach waren, also zal ook de komst van de Zoon des mensen zijn. Want gelijk zij in de dagen vóór de zondvloed waren, etende en drinkende, huwende en ten huwelijk gevende, tot op de dag waarop Noach in de ark ging, en het niet bemerkten, totdat de zondvloed kwam en hen allen wegnam; also zal ook de komst van de Zoon des mensen zijn. Dan zullen er twee op het veld zijn; de één zal aangenomen en de ander achtergelaten worden. *Mattheüs 24:36–40*.

Ondanks deze passage vonden de Millerieten te veel bijbels bewijs ter ondersteuning van hun voorspellingen en gingen zij voort, handelend naar een beginsel dat later door Zuster White werd omschreven.

‘Niemand weet de dag noch het uur’ was het argument dat het vaakst naar voren werd gebracht door verwerpers van het adventgeloof. De Schrifttekst luidt: ‘Maar van die dag en die ure weet niemand, ook de engelen der hemelen niet, dan Mijn Vader alleen.’ *Mattheüs 24:36*. Een duidelijke en samenhangende verklaring van deze tekst werd gegeven door hen die naar de Heere uitzagen, en het verkeerde gebruik dat hun tegenstanders ervan maakten, werd helder aangetoond. Deze woorden werden door Christus gesproken in dat gedenkwaardige gesprek

met Zijn discipelen op de Olijfberg, nadat Hij voor de laatste maal uit de tempel was weggegaan. De discipelen hadden de vraag gesteld: ‘Wat zal het teken zijn van Uw komst en van de voleinding der wereld?’ Jezus gaf hun tekenen en zei: ‘Wanneer gij nu al deze dingen zult zien, weet dan dat het nabij is, voor de deur.’ Verzen 3, 33. De ene uitspraak van de Heiland mag niet zo worden opgevat dat zij een andere tenietdoet. Hoewel niemand de dag noch het uur van Zijn komst weet, worden wij onderwezen en ertoe verplicht te weten wanneer zij nabij is. Voorts wordt ons geleerd dat het negeren van Zijn waarschuwing, en het weigeren of nalaten te weten wanneer Zijn advent nabij is, voor ons even noodlottig zal zijn als het voor hen die leefden in de dagen van Noach noodlottig was niet te weten wanneer de zondvloed zou komen. En de gelijkenis in hetzelfde hoofdstuk, die de getrouwe en de ontrouwe dienstknecht tegenover elkaar stelt, en het oordeel geeft over hem die in zijn hart zei: “Mijn heer vertoeft te komen”, toont in welk licht Christus hen zal beschouwen en vergelden die Hij wakende en Zijn komst lerende zal vinden, en hen die haar ontkennen. ‘Waakt dan,’ zegt Hij. ‘Zalig die dienstknecht, welken zijn heer, komende, zal vinden alzo doende.’ Verzen 42, 46. ‘Indien gij dan niet waakt, zo zal Ik over u komen als een dief, en gij zult geenszins weten op welk uur Ik over u komen zal.’ Openbaring 3:3.’ The Great Controversy, 370.

Toen Litch’s voorspelling werd vervuld, verenigden mannen „van geleerdheid en aanzien” zich met Miller, zowel in de verkondiging als in de publicatie van zijn opvattingen, en van 1840 tot 1844 breidde het werk zich snel uit. Millers boodschap werd bekrachtigd toen zijn regels voor profetische uitleg werden bevestigd als geldige regels. Als reactie op de vervulling van de tijdsprofetie werd niet alleen Millers regel bevestigd en sloten velen zich vervolgens bij de Milleritische beweging aan, maar even profetisch betekenisvol was het feit dat juist de primaire regel onder Millers regels was bevestigd. Ook is van betekenis dat deze bevestiging tot stand werd gebracht door de toepassing van een profetie van de tweede van drie weeën, die tevens de vijfde, zesde en zevende bazuin zijn.

De bekrachtiging van Millers boodschap werd een van de meest betekenisvolle wegmarkeringen van de Milleritische hervormingsbeweging. Zij was vooraf uitgebeeld in de doop van Jezus. Zij markeerde dat het laatste beproevingsproces van het vroegere verbondsvolk (de protestanten) was begonnen. Zij werd het brandpunt van Satans aanval tegen de gehele Milleritische beweging en boodschap.

“Elk vraagstuk dat Satan in de geest kan opwekken om twijfel te zaaien met betrekking tot de grootse geschiedenis van de vroegere tochten van het volk van God, behaagt zijn satanische majesteit en is een belediging voor God. De tijding van de spoedige komst van de Heer in macht en grote heerlijkheid naar onze wereld is waarheid, en in 1840 werden vele stemmen verheven in de verkondiging daarvan.” Manuscript Releases, deel 9, 134.

Op 11 september 2001 brak de derde wee aan in de profetische geschiedenis. Deze gebeurtenis bevestigde de voornaamste regel van profetische uitleg die was aangenomen door de beweging van de derde engel, welke in 1989 begon. De eerste waarheid die voor de boodschapper van die hervormingsbeweging werd geopend, werd in 1989 geopend, en het waren niet de laatste zes verzen van Daniël elf. Het was de waarheid dat alle hervormingsbewegingen evenwijdig aan elkaar verlopen en regel op regel samengebracht moeten worden om de kenmerken vast te stellen van de

beweging van de honderd vierenveertigduizend, welke de beweging van de derde engel is. De eerste openbare presentatie die ik ooit gaf, was op een kampbijeenkomst in 1994, of misschien 1995. De presentatie ging niet over de laatste zes verzen van Daniël elf, maar over de hervormingslijnen die evenwijdig aan elkaar lopen.

Toen de profetie van de islam van de derde wee op 11 september 2001 werd vervuld, liep die parallel met 11 augustus 1840. In 1840 bevestigde een profetie van de eerste en tweede wee de boodschap van de Millerieten, en op 11 september 2001 bevestigde een profetie van de derde wee de boodschap van Future for America. De erkenning van dat feit bracht een menigte in de beweging, terwijl die voordien hoofdzakelijk uit één individu had bestaan. De boodschap van de beweging en de boodschapper kwamen vervolgens onder aanval te staan, zoals de geschiedenis van 1840 in de decennia die volgden het brandpunt van satanische aanvallen was geworden.

Degenen die zich aansloten bij de beweging van Future for America, namen de regels van profetische uitleg over die waren samengebracht door de boodschapper van die geschiedenis. Een van die regels — wellicht de meest betekenisvolle onder die regels — was en is een drievoudige toepassing van profetie. De boodschapper was tot het inzicht gekomen dat bepaalde profetische waarheden werden geïllustreerd in drie specifieke vervullingen. In de overtuiging dat de Milleritische geschiedenis werd herhaald in de geschiedenis van de honderd vierenveertigduizend, werd ingezien dat 11 augustus 1840 een type was van 11 september 2001, en dat ook de andere heilige hervormingslijnen datzelfde wegmerk bezaten.

Het bewijs van de herhaling van iedere heilige hervormingslijn in de lijn van de derde engel werd toen ontsloten door de Leeuw uit de stam Juda. Men zag dat, evenals de geschiedenis van de Millerieten de gelijkenis van de tien maagden tot op de letter vervulde, ook de geschiedenis van Future for America dat deed.

„Ik word dikwijls verwezen naar de gelijkenis van de tien maagden, van wie er vijf wijs waren en vijf dwaas. Deze gelijkenis is en zal tot op de letter vervuld worden, want zij heeft een bijzondere toepassing op deze tijd en is, evenals de boodschap van de derde engel, vervuld en zal tot aan het einde der tijden tegenwoordige waarheid blijven.” Review and Herald, 19 augustus 1890.

De zeven donderslagen van Openbaring tien werden herkend als aanduiding van de ervaring van de Millerieten van 11 augustus 1840 tot 22 oktober 1844, en tevens van de geschiedenis vanaf 11 september 2001 tot aan de spoedig komende zondagswet.

„Het bijzondere licht dat aan Johannes werd gegeven en dat in de zeven donderslagen tot uitdrukking kwam, was een schets van gebeurtenissen die zich onder de boodschappen van de eerste en de tweede engel zouden voltrekken....“

„Nadat deze zeven donderslagen hun stemmen hadden doen horen, komt het bevel tot Johannes, evenals tot Daniël met betrekking tot het kleine boek: ‘Verzegel hetgeen de zeven donderslagen gesproken hebben.’ Deze hebben betrekking op toekomstige gebeurtenissen die te zijner tijd geopenbaard zullen worden.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, deel 7, 971.

Er werd erkend dat zuster White rechtstreeks zei dat de beweging van de derde engel parallel loopt met de beweging van de eerste en de tweede engel.

‘God heeft aan de boodschappen van Openbaring 14 hun plaats gegeven in de lijn van de profetie, en hun werk zal niet ophouden tot aan de afsluiting van de geschiedenis van deze aarde. De boodschappen van de eerste en de tweede engel zijn nog steeds waarheid voor deze tijd en moeten parallel lopen met deze die volgt. De derde engel verkondigt zijn waarschuwing met luide stem. “Hierna,” zei Johannes, “zag ik een andere engel uit de hemel neerdalen, die grote macht had, en de aarde werd verlicht door zijn heerlijkheid.” In deze verlichting is het licht van alle drie de boodschappen verenigd.’ The 1888 Materials, 803, 804.

De beweging van de eerste en de tweede engel loopt parallel met de beweging van de derde engel. De profetie die de beweging van de eerste en de tweede engel kracht verleende, werd bekrachtigd door een vervulling van een tijdsprofetie van het eerste en het tweede wee, en de bekrachtiging van de beweging van de derde engel geschiedde door een vervulling van een profetie van het derde wee.

Zoals op 11 augustus 1840, toen de boodschap van Future for America werd bevestigd, „werden menigten overtuigd van de juistheid van de beginselen van profetische uitleg” die door Future for America waren aangenomen, en „werd aan de adventsbeweging een wonderlijke stuwkracht verleend.” „Mannen van geleerdheid en aanzien verenigden zich” met Future for America, „zowel in het prediken als in het publiceren” van de profetische boodschap van Future for America. De specifieke regel van Future for America die 11 september 2001 duidelijk bevestigde als een vervulling van de profetie, was een „drievoudige toepassing van de profetie.”

Wanneer wij de fundamentele opvatting over de islam van de eerste en tweede wee aannemen, zoals die op beide heilige kaarten wordt weergegeven, in samenhang met het geschreven getuigenis van hen die de boodschap onderwezen, onderkennen wij specifieke profetische kenmerken die met de eerste wee en de tweede wee verbonden zijn. De Bijbel leert herhaaldelijk, op uiteenlopende wijzen, dat de waarheid wordt bevestigd op het getuigenis van twee. De profetische kenmerken van de eerste wee, gecombineerd met de profetische kenmerken van de tweede wee, bevestigen de profetische kenmerken van de derde wee. De drievoudige toepassing van de islam is zo specifiek in het identificeren van de komst van de derde wee op 11 september 2001, dat het onmogelijk is dit niet te zien, hoewel de meesten ervoor kiezen hun ogen te sluiten voor het bewijs.

De drievoudige toepassing van de profetie stelde onwrikbaar vast dat het derde wee op 11 september 2001 aanbrak. Toen werd ingezien dat de regel rechtstreeks verbonden was met de boodschap van de tweede engel, die zowel in de tijd van de Millerieten alsook in de tijd van de honderd vierenveertigduizend de periode is waarin de Heilige Geest wordt uitgestort. Beide geschiedenissen zijn een vervulling van de gelijkenis van de tien maagden, en in de gelijkenis is de boodschap van de Middernachtsroep de plaats waar het onderscheid tussen de wijzen en de dwazen openbaar wordt, en waar de boodschap van de tweede engel met kracht wordt bekleed.

“Tegen het einde van de boodschap van de tweede engel zag ik een groot licht uit de hemel op het volk van God schijnen. De stralen van dit licht schenen helder als de zon. En ik hoorde de stemmen van engelen roepen: ‘Zie, de Bruidegom komt; gaat uit Hem tegemoet!’”

„Dit was de middernachtsroep, die kracht moest verlenen aan de boodschap van de tweede engel. Engelen werden uit de hemel gezonden om de ontmoedigde heiligen op te wekken en hen voor te bereiden op het grote werk dat hun te wachten stond. De meest begaafde mannen waren niet de eersten die deze boodschap ontvingen. Engelen werden gezonden tot de nederigen en toegewijden, en drongen er bij hen op aan de roep te verheffen: ‘Zie, de Bruidegom komt; gaat uit Hem tegemoet!’” Early Writings, 238.

In de geschiedenis van de eerste en de tweede engel wordt de uitstorting van de Heilige Geest tot stand gebracht doordat de Middernachtsroep zich voegt bij de boodschap van de tweede engel. Dit wordt herhaald in de geschiedenis van de derde engel.

„Engelen werden uitgezonden om de machtige engel uit de hemel bij te staan, en ik hoorde stemmen die schenen overal te klinken: Gaat uit van haar, Mijn volk, opdat gij geen deel hebt aan haar zonden, en opdat gij niet ontvangt van haar plagen; want haar zonden hebben zich opgestapeld tot aan de hemel, en God heeft haar ongerechtigheden in gedachtenis gebracht. Deze boodschap scheen een toevoeging aan de derde boodschap te zijn, en zich daarmee te verenigen, zoals de middernachtsroep zich in 1844 met de boodschap van de tweede engel verbond. De heerlijkheid van God rustte op de geduldige, wachtende heiligen, en zij gaven onbevreesd de laatste plechtige waarschuwing, verkondigden de val van Babylon en riepen Gods volk op uit haar weg te gaan; opdat zij aan haar vreselijk oordeel zouden ontkomen.” Spiritual Gifts, deel 1, 195.

In termen van een drievoudige toepassing van de profetie vertegenwoordigt de boodschap van de tweede engel een drievoudige toepassing van de profetie, want in beide geschiedenissen luidt de boodschap dat Babylon tweemaal gevallen is.

En een andere engel volgde, die zei: Gevallen, gevallen is Babylon, die grote stad, omdat zij alle volken heeft laten drinken van de wijn van de toorn van haar hoererij. Openbaring 14:8.

De machtige engel van Openbaring tien daalde neer met de vervulling van een profetie van het eerste en tweede deel op 11 augustus 1840, en deed daarmee op typologische wijze de nederdaling voorafschaduwen van de machtige engel van Openbaring hoofdstuk achttien op 11 september 2001. Die engel, die de aarde met Zijn heerlijkheid verlicht, deed toen een proclamatie.

En hij riep met krachtige stem luid, zeggende: Gevallen, gevallen is Babylon, de grote, en zij is geworden een woonplaats van duivelen, een schuilplaats van elke onreine geest en een kooi van elke onreine en afschuwelijke vogel. Openbaring 18:2.

De boodschap van de tweede engel van hoofdstuk veertien en van de machtige engel van hoofdstuk achttien duidt aan dat Babylon tweemaal gevallen is, en de boodschap identificeert het Babylon van de laatste dagen. Zij identificeert het Babylon van de laatste dagen, want de twee eerdere malen dat Babylon viel, in de tijd van Nimrod en in de tijd van Nebukadnezar tot aan Belsazar, stellen de profetische kenmerken vast van de val van de hoer van Openbaring zeventien,

die op haar voorhoofd geschreven heeft: „Babylon de Grote.” Om die val van Babylon in de laatste dagen te identificeren, zijn de twee getuigen van de twee voorafgaande vallen van Babylon vereist, want de boodschap van de laatste dagen luidt: Babylon is gevallen, is gevallen. Toen de machtige engel neerdaalde, toen de grote gebouwen van New York City door een aanraking van God werden neergehaald, identificeert Hij door Zijn proclamatie de heerschappij van een drievoudige toepassing van profetie. De drievoudige toepassing van profetie die 11 september 2001 vaststelde als een vervulling van Gods profetische woord, was de drievoudige toepassing van de drie weën.

Bij die vervulling sloten velen zich aan bij de beweging van Future for America, en zij raakten overtuigd van de beginselen van profetische uitleg die door Future for America waren toegepast. 11 augustus 1840 herhaalde zich, en daardoor bevestigde die herhaling niet de primaire regel van Miller, namelijk dat een dag in de Bijbelse profetie een jaar vertegenwoordigt, want de primaire regel van Future for America was dat de Milleritische geschiedenis van de boodschappen van de eerste en de tweede engel zich herhaalt in de geschiedenis van de beweging van de derde engel.

Het schijnt vanzelfsprekend dat, indien het jaar 1840 een specifieke aanval van zijne satanische majesteit werd, zoals Zuster White Satan aanduidt, dan ook de geschiedenis van 11 september 2001 aan een soortgelijke aanval onderworpen zou zijn. Zo treffen wij complottheorieën aan die de rol van de globalisten, of de jezuïeten, of de CIA, of de Bushes, of een combinatie van die machten aanwijzen. Hoewel die theorieën enkele elementen van waarheid bevatten, zijn zij erop gericht de gedachte te weerleggen dat het een aanraking van God was die de grote gebouwen van New York City deed neerstorten, en aldus de komst van de derde wee markeerde in de geschiedenis van de beweging van de honderd vierenveertigduizend.

“Is nu het woord in omloop gekomen dat ik heb verklaard dat New York door een vloedgolf zal worden weggevaagd? Dit heb ik nooit gezegd. Ik heb gezegd, toen ik zag hoe daar de grote gebouwen verrezen, verdieping op verdieping: ‘Wat vreselijke taferelen zullen zich voordoen wanneer de Heere zal opstaan om de aarde geweldig te doen beven! Dan zullen de woorden van Openbaring 18:1–3 vervuld worden.’ Het gehele achttiende hoofdstuk van Openbaring is een waarschuwing voor wat er over de aarde komt. Maar ik heb geen bijzonder licht met betrekking tot wat over New York komt, alleen dat ik weet dat op een dag de grote gebouwen daar zullen worden neergehaald door het keren en omkeren van Gods macht. Uit het licht dat mij is gegeven, weet ik dat er verwoesting in de wereld is. Eén woord van de Heere, één aanraking van zijn machtige kracht, en deze massieve bouwwerken zullen instorten. Er zullen taferelen plaatsvinden waarvan wij ons de verschrikking niet kunnen voorstellen.” Review and Herald, 5 juli 1906.

De samenzweringstheorieën, of zij nu geen waarheid bevatten of gedeeltelijke waarheden, ondermijnen alle de waarheid dat het Gods voorzienige handelen was dat de gebeurtenissen van die datum teweegbracht. Die verschillende samenzweringstheorieën vormen Satans aanval van buitenaf op de beweging tegen de waarheid, maar hij werkte ook van binnenuit de beweging om de waarheid te ondermijnen. Een van die innerlijke aanvallen is gebaseerd op een verwerping van Rome als het onderwerp van het boek Joël.

Die controverse zullen wij in het volgende artikel behandelen.

Het woord des HEEREN dat geschied is tot Joël, de zoon van Pethuel. Hoort dit, gij ouden, en neemt ter ore, alle inwoners van het land. Is dit in uw dagen geschied, of ook in de dagen van uw vaders? Vertelt daarvan aan uw kinderen, en laten uw kinderen het hun kinderen vertellen, en hun kinderen aan een ander geslacht. Wat de krupsprinkhaan heeft overgelaten, heeft de sprinkhaan opgegeten; en wat de sprinkhaan heeft overgelaten, heeft de keversprinkhaan opgegeten; en wat de keversprinkhaan heeft overgelaten, heeft de kaalvreter opgegeten. Ontwaakt, gij dronkaards, en weent; huilt, alle wijndrinkers, vanwege de most, want hij is van uw mond afgesneden. Want een volk is opgetrokken tegen mijn land, machtig en zonder getal, welks tanden zijn als de tanden van een leeuw, en het heeft de kiezen van een grote leeuw. Joël 1:1-6.